

Актуальні проблеми
методики викладання
української літератури
в Новій українській школі
(32 год)

Мета викладання курсу

- ▶ підвищення професійної підготовки сучасного вчителя-словесника,
- ▶ формування дослідницьких якостей,
- ▶ розвиток творчого потенціалу його особистості, здібностей та самостійності у пошуку нестандартних рішень методичних проблем.

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

- ▶ поглибити знання вчителів стосовно методологічних та психолого-педагогічних засад, специфіки викладання літератури в школі та особливостей літературного розвитку учня
- ▶ схарактеризувати актуальні проблеми методики викладання шкільного курсу «українська література» у XXI ст.
- ▶ простежити історію розвитку науки та методики викладання української літератури в школі, історичну зміну методів її викладання
- ▶ висвітлити взаємозв'язок сприйняття та аналізу літературного твору

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

- ▶ демонструвати вміння та навички організації в загальноосвітньому навчальному закладі II-III ступеня таких процесів:
- ▶ читання, інтерпретації, аналізу тексту художнього твору з урахуванням його родової та жанрової специфіки;
- ▶ засвоєння питань історії та теорії світової літератури школярами;
- ▶ мовної діяльності учнів, їхньої літературної творчості;
- ▶ формування читацьких стратегій, інтересів, компетенцій;
- ▶ виховання, навчання та розвитку особистості учня засобами художнього слова.

Слухачі курсу повинні знати:

- ▶ предмет, об'єкт, мету, структуру, напрями методики викладання української літератури XXI ст.;
- ▶ зміст, структуру, мету, специфіку шкільного курсу «Українська література», принципи, інноваційні методи та прийоми його викладання в школі XXI ст.;
- ▶ специфіку сучасного уроку української літератури, його структури та критеріїв ефективності відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392, ідей «Концептуальних засад реформування середньої школи «Нова українська школа»»;
- ▶ проблему типології інноваційних уроків літератури;
- ▶ етапи вивчення літературного твору в школі, особливості вивчення художніх творів;
- ▶ специфіку вивчення питань теорії та історії літератури в середніх і старших класах;
- ▶ інтегративні методи вивчення літератури в системі міжпредметних зв'язків дисциплін гуманітарного циклу.

Слухачі курсу повинні **вміти**:

- ▶ планувати та організовувати працю на інноваційних засадах
- ▶ моделювати і проводити уроки літератури з урахуванням сучасних тенденцій розвитку методики викладання літератури в школі
- ▶ формувати літературну предметну компетентність учнів
- ▶ раціонально використовувати інноваційні методи та прийоми викладання літератури, зокрема аналізу художнього твору на уроках літератури
- ▶ інтегрувати процес викладання української літератури в системі міжпредметних зв'язків дисциплін гуманітарного циклу

Сучасні теоретико-методологічні засади та наукові основи методики викладання української літератури у XXI ст.

- ▶ Основні напрями методики викладання української літератури у XXI ст.
- ▶ Синергетико-евристичне навчання (Л. Нежива).
- ▶ Екзистенційно-діалогічне навчання (В. Токмань).
- ▶ Філософізація навчання (Ю. Бондаренко).
- ▶ Компаративне навчання (А. Градов).
- ▶ Технологічне навчання (А. Ситченко).
- ▶ Психологізація навчання (В. Уліщенко).
- ▶ Структуральне навчання (В. Шуляр).

Новітні педагогічні технології викладання української літератури

- ▶ Завдання методики викладання літератури в контексті проекту «Концепція літературної освіти в Україні».
- ▶ Діалог культур як методологія та форма сучасної освіти. Інтерактивні методи викладання літератури.
- ▶ Віртуальні та дистанційні форми викладання і навчання.
- ▶ Метод проектів та його роль у формуванні умінь та навичок учнів.

Новітні педагогічні технології викладання української літератури

- ▶ Відео-, аудіопрезентація, мультимедійні технології викладання української літератури.
- ▶ Ейдетика як навчальна технологія.
- ▶ Вивчення літератури за опорними схемами та образними асоціаціями.
- ▶ Інтегративні методи вивчення літератури в системі міжпредметних зв'язків дисциплін гуманітарного циклу.

Форми роботи з літературної освіти в школі

- ▶ Методологічні проблеми вивчення літературного твору в сучасному літературознавстві.
- ▶ Методи аналізу художнього твору: підходи та алгоритми, відповідність методів аналізу естетичній природі тексту, певному художньому напрямку та творчому методу письменника.
- ▶ Аналіз літературного твору в школі.
- ▶ Текстоцентрична та читацькоцентрична парадигми вивчення літературного твору в школі.
- ▶ Формування предметної літературної компетентності.

Нові імена в шкільній програмі з української літератури

- ▶ Література рідного краю
- ▶ Уведення сучасної української літератури у світовий контекст.
- ▶ Аспект наслідування та перечитування як основний мотив формування літератури сьогодні, а також як неперервний зв'язок між попередниками, сучасниками та наступниками.
- ▶ Відкриття нових імен у царині поезії, прози, музики та інших мультимедійних й інтермедійних форм вираження актуальної літератури.

Літературні групи та українські рок-гурти у світовому контексті експериментальної поезії

- ▶ Літературні групи та українські рок-гурти у світовому контексті експериментальної поезії.
- ▶ Теоретичне підґрунтя, генетичні й історико-літературні умови появи сучасних експериментів.
- ▶ Проблеми класифікації та методологія побудови мистецьких пошуків.
- ▶ Палітра українського і світового контексту експериментальної поезії.
- ▶ Перформанс як один з видів концертної діяльності.
- ▶ Мистецькі горизонти та перспективи феномену перформансу.

Форми контролю

Теми для самостійного опрацювання

- ▶ 1. Профільне вивчення української літератури.
- ▶ 2. Методологічні підходи до проблеми студювання літератури сучасних літературних критиків.
- ▶ 3. Домінантні європейські стильові напрями в контексті розвитку вітчизняного письменства.
- ▶ 4. Реалізація міжпредметних зв'язків на уроках української літератури.
- ▶ 5. Методика вивчення оглядових тем у курсі української літератури.

Форми контролю

Форми практичних робіт

- ▶ майстер-клас, воркшоп, модерування-дискусія «Літературного клубу», зустріч із цікавою людиною, моделювання уроків різних типів.

Форми підсумкового контролю успішності навчання

- ▶ інформаційні повідомлення, інтернет-публікації, ментальна карта уроку, концепція проекту – нова ідея, модель уроку.

Засоби діагностики успішності навчання

- ▶ усне опитування, співбесіда, інтерв'ю, виконання індивідуальних завдань.